

Heiti verkefnis eða námsgreinar:		Íslenska	
Árgangur:	10. bekkur	Námsgrein	Íslenska
Tímabil:	2026-2027	Kennarar:	Gunnhildur B. Ívarsdóttir og Guðrún Sesselja Sigurðardóttir
<p>Lykilhæfni:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tekið upplýsta afstöðu til gagna og upplýsinga, dregið ályktanir og túlkað þær. Sýnt frumkvæði, sjálfstæði og ábyrgð í vinnubrögðum. nýtt sér leiðsögn, endurgjöf og gagnrýni á uppbyggilegan hátt. Skipulagt, ígrundað og borið ábyrgð á eigin námi. Rökrætt álitamál frá ólíkum sjónarhornum. Tileinkað sér og nýtt fjölbreyttan orðaforða og viðeigandi hugtök sem tengjast ólíkum viðfangsefnum. Spurt gagnrýninna spurning og nýtt þær í rannsóknum sínum. <p>Valið traustar heimildir og sett upplýsingar fram með ólíkum hætti eftir því sem við á hverju sinni á siðferðilegan ábyrgan hátt.</p>			
<p>Hæfniviðmið:</p> <p>Talað mál, hlustun, áhorf</p> <ul style="list-style-type: none"> Framsögn: Að nemandi geti flutt mál sitt skýrt og áheyrilega með viðeigandi talhraða, tónfalli, áherslum og fasi, Tjáning: Að nemandi geti miðlað þekkingu sinni og reynslu, tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim með fjölbreyttum leiðum, Hlustun og áhorf: Að nemandi geti horft á, hlustað og tekið eftir upplýsingum í fjölbreyttu efni og greint og miðlað innihaldi þess á gagnrýnninn hátt, Nýting miðla: Að nemandi geti nýtt sér fjölbreytta hljóð- og myndmiðla til upplýsingar og afþreyingar og tekið afstöðu til þess sem þar er birt. <p>Lestur og lesskilningur</p> <ul style="list-style-type: none"> Lesfimi: Að nemandi geti lesið fjölbreytta texta af öryggi, í góðu flæði og í viðeigandi hendingum og með tjáningu í samræmi við aðstæður hverju sinni, Lestraraðferðir: Að nemandi geti valið og beitt fjölbreyttum lestraraðferðum sem hæfa tilgangi og viðfangsefni hverju sinni, Orðaforði: Að nemandi geti beitt ríkulegum orðaforða, fyrri þekkingu og reynslu til að mynda samhengi og skilning í lestri og notað fjölbreyttar aðferðir til að efla orðaforða sinn, Lesskilningur: Að nemandi geti skilið og fjallað um fjölbreytta texta, greint þá og borið saman á margvíslegan hátt og lagt rökstutt og gagnrýnið mat á inntak þeirra og eiginleika, Lestrarmenning: Að nemandi geti valið og lesið sér til gagns og ánægju fjölbreytta texta, unnið með efni þeirra á fjölbreyttan hátt og miðlað til annarra. <p>Bókmenntir</p> <ul style="list-style-type: none"> Lestur og túlkun bókmennta: Að nemandi geti lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar íslenskar og erlendar bókmenntir, Bókmenntagreining: Að nemandi geti beitt algengum hugtökum í bókmenntafræði við greiningu og umfjöllun um fjölbreyttar bókmenntir frá ýmsum tímum, 			

- Bókmenntaarfurinn: Að nemandi geti lesið og skilið texta frá fyrri tímum, áttað sig á því að þeir mótist af sögulegu samhengi og borið saman við eigin samtíð,
- Ljóð: Að nemandi geti notað algeng bókmenntahugtök í umfjöllun um bundið mál og óbundið og lesið og túlkað fjölbreytt ljóð frá ýmsum tímum.

Ritun

- Skrift og frágangur: Að nemandi geti haft vald á ólíkum leiðum til að miðla rituðu máli og getur valið þá leið sem hentar tilgangi og lesendum,
- Uppbygging texta: Að nemandi geti skrifað texta þar sem efnisatriðum er skipað í röklegt samhengi, góður þráður er á milli efnisgreina og kaflaskipting er skýr,
- Textategundir og málnotkun: Að nemandi geti beitt ríkulegu tungutaki, fjölbreyttum orðaforða og málsniði í texta eftir því hver tilgangur skrifanna er, fyrir hvaða viðtakendur er skrifað og hvaða birtingarform er valið,
- Tjáning í texta: Að nemandi geti samið fjölbreyttan texta til að tjá hugmyndir, skoðanir, reynslu og sköpunarkraft, metið og endurbætt með hliðsjón af gagnrýni og hjálpargögnum,
- Stafsetning og greinarmerkjasetning: Að nemandi geti beitt helstu atriðum stafsetningar og greinarmerkjasetningar og notað til þess reglur um réttiritun og önnur hjálpartæki.
- Leiðsögn: Að nemandi geti nýtt sér leiðsögn, og endurgjöf og gagnrýni á uppbyggilegan hátt.
- Heimildir: Að nemandi geti valið traustar heimildir og sett upplýsingar fram með ólíkum hætti eftir því sem við á hverju sinni á siðferðilegan ábyrgan hátt.
- Heimildir: Að nemandi geti vísað til heimilda og skráð þær eftir viðeigandi reglum.

Mál og málnotkun

- Einkenni máls: Að nemandi geti beitt málfræðipækkingu sinni í umræðu um tungumálið, þróun og einkenni þess og nýtt hana í eigin málnotkun,
- Fjölbreytt málnotkun: Að nemandi geti áttað sig á fjölbreyttum tilbrigðum í orðaforða og málnotkun og beitt mismunandi málsniði eftir efni og tilefni í ræðu og riti,
- Sköpunarkraftur: Að nemandi geti áttað sig á og beitt sköpunarmætti tungumálsins og nýtt það m.a. við ritun, tal, nýyrðasmíð, í orðaleikjum og skáldskap,
- Orðflokkar: Að nemandi geti áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér grein fyrir hlutverki þeirra í eigin texta og annarra,
- Orðtök og málshættir: Að nemandi geti beitt flegum orðum, algengum orðtökum, málsháttum og föstum orðasamböndum í máli sínu,
- Gögn og hjálpartæki: Að nemandi geti nýtt fjölbreytt hjálpartæki til að afla sér upplýsinga um tungumálið og styðja við notkun þess.

Lýsing og kennsluaðferðir:

Í 10. bekk er áhersla á framsögn, lestur, bókmenntir, ritun og málfræði.

Talað mál, hlustun, áhorf 20% Nemendur vinna verkefni tengd íslenskum og erlendum bókmenntum sem og Íslendingasögum. Unnið er að því að nemendur geti flutt mál sitt skýrt og áheyrilega, og geti fært rök fyrir skoðun sinni í ræðu og riti.

Lestur og lesskilningur 15% Sameiginlegar lestrarbækur eru bækur sem lesnar eru af öllum nemendum samtímis og samhliða lestri vinna nemendur fjölbreytt verkefni byggð á bókunum. Þær bækur sem unnið er með yfir árið eru Korku saga, Eyland og Gísla saga.

Bókmenntir 25% Sameiginlegar lestrarbækur eru bækur sem lesnar eru af öllum nemendum samtímis og samhliða lestri vinna nemendur fjölbreytt verkefni byggð á bókunum. Þær bækur sem unnið er með yfir árið eru Korku saga, Eyland og Gísla saga. Auk þess er farið í bragfræði og ljóð.

Ritun 30% Ritun og málnotkun er viðhaldið og þekking aukin í gegnum ýmis ritunarverkefni. Stefnir er að því að nemendur nái tökum á skipulögðum vinnubrögðum við ritun. Nemendur skila ritunarverkefni úr Eylandi og fá þjálfun í heimildanotkun og uppsetningu heimilda í tengslum við heimildaritgerð sem skilað er til kennara smátt og smátt, nemendur fá endurgjöf, breyta og laga eftir þörfum. Rifjaðar eru upp helstu reglur í stafsetningu.

Málfræði 10% Upprifjun á námsefni 8. og 9. bekkjar auk þess sem farið er í setningafræði, einnig fléttast málfræðikennsla inn í allt námsefni annarinnar.

Námsgögn:

- Korku saga, Gísla saga og Eyland.
- Málfræðihefti og vefur.
- Íslenskir sjónvarpsþættir og kvikmyndir
- Glærur og annað ítarefni frá kennara m.a. tengt heimildaritun, bragfræði og setningafræði

Námsmat/skil á verkefnum:

Hæfniviðmið úr aðalnámskrá grunnskóla liggja til grundvallar námsmats. Mat birtist reglulega yfir veturinn á hæfnikorti hvers nemanda. Hæfni nemenda er metin út frá kvarðanum 1-10 Símat ávallt í gangi sem og leiðsagnarmat.

- Metin eru verkefni tengd áhorfi.
- Könnun/próf: Málfræði.
- Heimapróf: Bragfræði/ljóð
- Bókmenntir: Metin eru verkefni úr öllum bókum og lesskilningspróf.
- Ritunarverkefni m.a. úr Eylandi og heimildaritun.
- Framsögn metin í verkefnum tengdum Korku sögu og Gísla sögu.
- Stafsetningarupplestur.

Áætlun með fyrirvara um breytingar:

1. námstímabil 24. ágúst - 30. október

- Talað mál, hlustun, áhorf
- Lestur og lesskilningur
- Bókmenntir
- Ritun

Ágúst	
24. – 28. <i>24. skólasetning</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Kynning á Korku • Korka bls. 9-66 (Við Urðarbrunn kaflar I-IV)
September	
31. ágúst -4. sept.	<ul style="list-style-type: none"> • Korka könnun úr bls. 9-66 • Korka bls. 67-133 (Við Urðarbrunn kaflar V-X)
7. - 11. <i>8. dagur læsis</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Korka könnun úr bls. 67-133 • Korka bls. 135-206 (Við Urðarbrunn kaflar XI-XVI)
14. - 18. <i>Námskynningar</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Korka könnun úr bls. 135-206 • Ritunarverkefni úr Korku
21. – 25. <i>26. evrópski tungumáladagurinn</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Stafsetning, reglur • Stafsetning - Heimaæfing
Október	
28. sept. - 2. október <i>30. skipulagsdagur</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Korka bls. 211-275 (Nornadómur, kaflar I-IV) • Korka - Nemendur kenna
5. – 9.	<ul style="list-style-type: none"> • Korka könnun úr bls. 211-275 • Korka bls. 279-339 (Nornadómur kaflar VI-X) • Korka - Nemendur kenna
12. - 16.	<ul style="list-style-type: none"> • Korka könnun úr bls. 279-339 • Korka bls. 340-382 (Nornadómur kaflar XI-XIV) • Korka - Nemendur kenna

<p>19. – 23.</p> <p><i>20. foreldraviðtöl</i></p> <p><i>22. og 23. vetrarleyfi</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Korka könnun úr bls. 340-382 Korka lokaverkefni
<p>26. – 30. október</p> <p><i>26. vetrarleyfi</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Korka lokaverkefni

Námsmat

2. námstímabil 2. nóvember - 27. nóvember

- Ritun

Nóvember	
<p>2. – 6.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Heimildaritgerð - kynning á verkefni Vinnulag og ritun
<p>9. – 13.</p> <p><i>12. SÁTTardagur</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Heimildaritgerð APA reglur
<p>16. – 20.</p> <p><i>16. dagur íslenskrar tungu</i></p> <p><i>20. skipulagsdagur</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Heimildaritgerð Fyrri skil 20. nóvember
<p>23. – 27.</p> <p><i>27. skreytingadagur</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Heimildaritgerð Lokaskil 4. des.

Námsmat

3. námstímabil 30. nóvember - 15. janúar

- Bókmenntir
- Málfræði

Desember	
30.nóv. – 4. des <i>1. fullveldisdagurinn</i>	<ul style="list-style-type: none"> Hópverkefni - orðtök og málshættir
7. – 11.	<ul style="list-style-type: none"> Hópverkefni - orðtök og málshættir <ul style="list-style-type: none"> Áhorf
14. – 18. <i>18. jólaskemmtanir</i>	<ul style="list-style-type: none"> Áhorf
Janúar	
5. – 8. <i>5. kennsla hefst</i>	<ul style="list-style-type: none"> Ljóð
11. – 15. <i>11. skipulagsdagur</i> <i>15. annarskil</i>	<ul style="list-style-type: none"> Ljóð - Heimapróf

Námsmat

4. námstímabil 18. janúar - 26. febrúar

- Talað mál, hlustun, áhorf
- Lestur og lesskilningur
- Bókmenntir
- Ritun

18. – 22. <i>22. bóndadagur</i>	<ul style="list-style-type: none"> Eyland Framsagnarverkefni
25. – 29.	<ul style="list-style-type: none"> Eyland Framsagnarverkefni
Febrúar	
1. – 5. <i>2. foreldraviðtöl</i>	<ul style="list-style-type: none"> Eyland Framsagnarverkefni
8 – 12.	<ul style="list-style-type: none"> Eyland

8. bolludagur 9. sprengidagur 10. öskudagur 11. dagur íslenska táknmálsins	<ul style="list-style-type: none"> Framsagnarverkefni
15. – 19. 21. konudagur	<ul style="list-style-type: none"> Eyland - Lokaverkefni
22. – 26. 22. og 23. vetrarleyfi	<ul style="list-style-type: none"> Eyland - Skil á lokaverkefni 26. mars

Námsmat

5. námstímabil 1. mars - 16. apríl

- Ritun
- Málfræði

Mars	
1. - 5. 1.-3. þemadagar 4. árshátíð unglingadeildar	<ul style="list-style-type: none"> Setningafræði
8. – 12. 10. opinn dagur	<ul style="list-style-type: none"> Setningafræði Setningafræði - Próf
15. - 19.	<ul style="list-style-type: none"> Stafsetning - reglur Stafsetning - upplestur
22. - 29. Páskaleyfi 29. annar í páskum	<ul style="list-style-type: none"> Páskaleyfi
Apríl	
30. mars - 2. apríl	<ul style="list-style-type: none"> Málfræði upprifjun
5. - 9.	<ul style="list-style-type: none"> Málfræði upprifjun

12. – 16.	<ul style="list-style-type: none"> Lokapróf í málfræði
-----------	---

Námsmat

6. námstímabil 19. apríl - 28. maí

- Talað mál, hlustun, áhorf
- Lestur og lesskilningur
- Bókmenntir
- Málfræði

Apríl	
19. – 23. <i>22. sumardagurinn fyrsti</i> <i>23. umhverfisdagur</i>	<ul style="list-style-type: none"> Gísla saga
26. – 30. <i>27. starfsdagur - menntastefnumót</i>	<ul style="list-style-type: none"> Gísla saga
Maí	
3. - 7. <i>6. uppstigningardagur</i>	<ul style="list-style-type: none"> Gísla saga
10. – 14.	<ul style="list-style-type: none"> Gísla saga
17. - 21. <i>17. Annar í hvítasunnu</i> <i>20. vorhátíð</i>	<ul style="list-style-type: none"> Gísla saga - Lokaverkefni
24. – 28. <i>27. starfsdagur</i>	<ul style="list-style-type: none"> Gísla saga - Lokaverkefni Gísla saga - Kynningar
Júní	
31.maí – 4. júní <i>31. maí - 2. júní</i> <i>10. bekkur í útskriftarferð</i> <i>3. 4. þemadagar</i>	<ul style="list-style-type: none"> Skil á bókum Þemadagar

Námsáætlun Seljaskóla veturinn 2026-2027

7. - 10. júní 7. þemadagur 8. vorferðardagur 9. útivistardagur/ útskrift í 10. bekk 10. skólaslit	<ul style="list-style-type: none">• Þemadagur
--	---

Námsmat/Lokamat í öllum námsþáttum